

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Етика ділового спілкування»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень
Код і найменування спеціальності	035 Філологія, 052 Політологія, 071 Облік і оподаткування, 072 Фінанси, банківська справа та страхування
Тип і назва освітньої програми	Германські мови і переклад (англійська та німецька мови), Політологія, Облік і оподаткування, Фінанси, банківська справа та страхування
Курс, семестр	1 курс, 2 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	кількість кредитів ЄКТС – 4, загальна кількість годин – 120, із яких: лекцій – 16 год, практичних занять – 24 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова(и) викладання	державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	факультет обліку та фінансів, кафедра германської і української філології
Контактні дані розробника(ів)	<i>викладач:</i> Сизоненко Наталія, к. філол. н., доцент, завідувач кафедри германської і української філології <i>контакти:</i> ауд. 456 (навчальний корпус № 4) <i>e-mail:</i> nataliia.syzonenko@pdau.edu.ua <i>сторінка викладача:</i> https://www.pdaa.edu.ua/people/syzonenko-nataliya-mykolayivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	факультетська вибіркова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Передумовою для вивчення дисципліни є досягнуті результати навчально-пізнавальної діяльності під час вивчення дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)».
Компетентності	<i>загальні:</i> ЗКФК03. Здатність дотримуватись принципів академічної доброчесності в процесі навчання, наукової та професійної діяльності. ЗКФК04. Розуміння особливостей культури професійного спілкування та ділових відносин, змісту та структури корпоративної етики
Програмні результати навчання	ПРФК03. Здатність використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології під час обробки, передачі та аналізу інформації; організувати та оптимізувати виробничу, наукову, комерційну та інші види діяльності з урахуванням вимог корпоративної етики та етики ділового спілкування.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК

(SOFT SKILLS)

У процесі вивчення дисципліни формуються комунікативні навички, уміння працювати індивідуально і в команді, брати на себе відповідальність, навички тайм-менеджменту.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

сформувати у здобувачів вищої освіти систему знань про теоретико-методологічні засади етики ділового спілкування; виробити практичні навички вибудовування ділових відносин, проведення індивідуальних бесід, колективного обговорення проблем, дотримуючись норм і правил гуманістичної етики.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Етика, професійна етика, етикет

Тема 2. Спілкування як соціальний феномен. Ділове спілкування

Тема 3. Мистецтво правильно мислити і говорити. Уміння слухати співрозмовника

Тема 4. Формальні та неформальні стосунки з колегами, підлеглими, керівниками

Тема 5. Корпоративна культура організації

Тема 6. Гендерні особливості ділового спілкування

Тема 7. Національні особливості етики ділового спілкування

Тема 8. Взаєморозуміння та конфлікти у діловому спілкуванні

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

словесні методи (лекція, пояснення), наочні методи (ілюстрування, демонстрування), практичні методи (вправи), методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу, метод використання життєвого досвіду), методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності (роз'яснення мети навчальної дисципліни, висування вимог до вивчення дисципліни, заохочення і покарання, оперативний контроль, вказування на недоліки, зауваження), інтерактивні методи (дискусії, проектування професійних ситуацій, метод мозкового штурму, кейс-метод), мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій), методи письмового контролю (тести, тези/виступ), методи самоконтролю (самоаналіз, самооцінювання).

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Наведені в Додатку до силабусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та перескладання

Усі завдання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлений термін. У разі відсутності здобувача вищої освіти на практичних заняттях без поважної причини (відсутнє документальне підтвердження) надається право одержати бали за передбачені робочою програмою форми поточного контролю, але із загальної суми за кожен вид завдань вираховується 1 бал.

- щодо академічної доброчесності

Списування під час виконання тестових завдань, практичних завдань та завдань екзаменаційної роботи заборонені. Мобільні пристрої дозволено використовувати лише під час онлайн-тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>

- щодо відвідування занять

Відвідування лекційних і практичних занять є обов'язковим, запізнення – лише з поважних причин.

- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті. Зокрема визнання та перезарахування

	<p>результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті за частиною освітнього компонента може здійснюватися до початку або впродовж семестру, у якому опановується освітній компонент, проте не пізніше, ніж за місяць до встановленої дати семестрового контролю. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhenyaproneformalnuosvitu.pdf</p>
<p>- щодо оскарження результатів оцінювання</p>	<p>Оскарження результатів оцінювання здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhenyaproocinyuvannya2023.pdf</p>
<p>РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ</p>	
<p>Основні</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Борг Джеймс. Мистецтво говорити. Таємниці ефективного спілкування / перекл. Н. Лазаревич. Київ: Вид-во Фабула, 2019. 304 с. 2. Гриценко Т.Б., Гриценко С. П., Іщенко Т. Д., Мельничук Т. Ф., Чуприк Н. В., Анохіна А. П. Етика ділового спілкування. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 344 с. 3. Лесько О. Й., Прищак М. Д., Залюбівська О. Б., Рузакова Г. Г. Етика ділових стосунків : навч. посіб. Вінниця : ВНТУ, 2011. 310 с. 4. Мирошниченко М. І. Психологія ділового спілкування: конспект лекцій. Одеса, Одеський державний екологічний університет, 2020. 130 с. 4. Пантелюк М. І., Маруніч І. І., Гайдаєнко І. В. Ділове спілкування та культура мовлення. Київ : ЦУЛ, 2020. 224 с. 5. Сушик І. В. Етика бізнесу: навч. посіб. / І.В. Сушик, О.Г. Сушик, Я.М. Мартинюк, В.В. Вісин. Луцьк: РВВ Луцький НТУ, 2019. 268 с. 	
<p>Допоміжні</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Гах Й.М. Етика ділового спілкування : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2005. 160 с. 2. Галушко В. П. Діловий протокол та ведення переговорів. Вінниця : Нова книга, 2002. 223 с. 3. Палеха Ю. І. Етика ділових відносин. Київ : Кондор, 2008. 356 с. 4. Ділові контакти з іноземними партнерами : навч.-практ. посіб. для бізнесмена / уклад. Ю.І. Палеха. Київ : Вид-во Європейського ун-та, 2004. 283 с. 5. Ільченко А.М. Теоретичні аспекти комунікативної компетентності здобувачів вищої освіти в сучасній науковій парадигмі. <i>Мова і міжкультурна комунікація : теорія та практика : колективна монографія</i> / за наук. ред. Н. Сизоненко. Київ : Вид-во Ліра-К, 2020. С. 198–204. 5. Чмут Т., Чайка Г. Етика ділового спілкування : навч. посіб. Чернігів : Вид-во Знання, 2007. 204 с. 6. Шаравара Т. Коцур А., Сизоненко Н., Тагільцева Я. Психолінгвістичний аналіз структури асоціативного поля стимулу компетентність. <i>Psycholinguistics. Психолінгвістика. Психолінгвістика: зб. наук. праць. Серія: Філологія</i>. Переяслав-Хмельницький: ФОП Домбровська Я.М. 2018. Вип. 24 (2). С. 340–358. 7. Nataliia Syzonenko & Yanina Tahiltseva. Psycholinguistic Analysis of the Structure of the Stimulus 'Competitiveness'. <i>London journal of research in humanities and social sciences</i>. 2022. Volume 22. Issue 7. P. 13–28. 	
<p>Інформаційні ресурси</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Великий тлумачний словник сучасної української мови. URL : http://www.slovnyk.net 2. Лінгвістичний портал з української мови. URL: www.mova.info <p>Український правопис. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf</p>	
<p>Реквізити затвердження</p>	<p>Затверджено на засіданні кафедри германської і української філології протокол від 02 вересня 2024 року № 1.</p>

Додаток до силябусу

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Назва теми/Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	тест	навчальні завдання	Завдання самостійної роботи		
			презентація	Тези/виступ	
Тема 1. Спілкування як соціальний феномен		4			4
Тема 2. Мистецтво правильно мислити і говорити. Уміння слухати		4			4
Тема 3. Ділове спілкування та його особливості		4			4
Тема 4. Форми обговорення ділових проблем. Ділові зустрічі та перемовини		4+4			8
Тема 5. Взаєморозуміння та конфлікти у спілкуванні		4+4			8
Тема 6. Керівник – ключова фігура у професійній діяльності		4			4
Тема 7. Службовий етикет: моральні принципи та засади. Етика та етикет у діловому спілкуванні з іноземцями		4+4			8
Тема 8. Етика наукової діяльності: основні положення та виклики сьогодення. Академічна доброчесність	10	4+4	12	30	60
Разом	10	48	12	30	100

Шкала та критерії оцінювання виконання навчальних завдань

Тип / опис завдання	Шкала оцінювання	
Виконання навчальних завдань практичного характеру. 4 бали×12 практичних завдань=48 балів	4 бали	Практичне завдання виконано правильно; здобувач вищої освіти демонструє знання та вміння про особливості культури професійного спілкування та ділових відносин, змісту та структури корпоративної етики, дотримується принципів академічної доброчесності в процесі навчання, наукової та професійної діяльності
	3 бали	Практичне завдання виконано правильно, проте трапляються незначні помилки; здобувач вищої освіти демонструє знання та вміння про особливості культури професійного спілкування та ділових відносин, змісту та структури корпоративної етики, дотримується принципів академічної доброчесності в процесі навчання, наукової та професійної діяльності
	2 бали	Практичне завдання виконано частково; здобувач вищої освіти частково демонструє знання та вміння про особливості культури професійного спілкування та ділових відносин, змісту та структури корпоративної

		етики, дотримується принципів академічної доброчесності в процесі навчання, наукової та професійної діяльності
	1 бал	Практичне завдання виконано фрагментарно; здобувач вищої освіти демонструє фрагментарні знання та вміння про особливості культури професійного спілкування та ділових відносин, змісту та структури корпоративної етики, дотримується принципів академічної доброчесності в процесі навчання, наукової та професійної діяльності
	0 балів	Практичне завдання не виконано або виконано неправильно; здобувач вищої освіти не демонструє знання та вміння про особливості культури професійного спілкування та ділових відносин, змісту та структури корпоративної етики, дотримується принципів академічної доброчесності в процесі навчання, наукової та професійної діяльності

Шкала та критерії оцінювання виконання тесту

9 – 10 балів – здобувач вищої освіти вправно володіє та застосовує знання про особливості культури професійного спілкування та ділових відносин, змісту та структури корпоративної етики, дотримується принципів академічної доброчесності в процесі навчання, наукової та професійної діяльності;

6 – 8 балів – здобувач вищої освіти володіє та частково застосовує знання про особливості культури професійного спілкування та ділових відносин, змісту та структури корпоративної етики, дотримується принципів академічної доброчесності в процесі навчання, наукової та професійної діяльності⁴

3 – 5 балів – здобувач вищої освіти фрагментарно застосовує знання про особливості культури професійного спілкування та ділових відносин, змісту та структури корпоративної етики, дотримується принципів академічної доброчесності в процесі навчання, наукової та професійної діяльності;

0 – 2 бали – здобувач вищої освіти не володіє та не застосовує знання про особливості культури професійного спілкування та ділових відносин, змісту та структури корпоративної етики, дотримується принципів академічної доброчесності в процесі навчання, наукової та професійної діяльності.

Шкала та критерії оцінювання тез/виступу

Кількість балів	Критерії оцінювання
22-30	Здобувач вищої освіти вправно володіє навичками упорядкування тез/виступу за такими критеріями: відповідність змісту тез/виступу заявленій темі, їх цілісність та композиційна гармонійність; ступінь розкриття предмету дослідження; оригінальність теми роботи; наявність узагальнень альтернативних теоретичних підходів в межах досліджуваної проблеми; обсяг та якість опрацьованих інформаційних джерел; наявність та обґрунтованість авторських розробок або пропозицій за досліджуваною проблемою, ступінь їх теоретичної значущості та практичної цінності.
12-21	Здобувач вищої освіти частково володіє навичками упорядкування тез/виступу за такими критеріями: відповідність змісту тез/виступу заявленій темі, їх цілісність та композиційна гармонійність; ступінь розкриття предмету дослідження; оригінальність теми роботи; наявність узагальнень альтернативних теоретичних підходів в межах досліджуваної проблеми; обсяг та якість опрацьованих інформаційних джерел; наявність та обґрунтованість авторських розробок або пропозицій за досліджуваною проблемою, ступінь їх теоретичної значущості та практичної цінності.
4-11	Здобувач вищої освіти володіє фрагментарними навичками упорядкування тез/виступу за такими критеріями: відповідність змісту тез/виступу заявленій темі, їх цілісність та композиційна гармонійність; ступінь розкриття предмету дослідження; оригінальність теми роботи; наявність узагальнень альтернативних

	теоретичних підходів в межах досліджуваної проблеми; обсяг та якість опрацьованих інформаційних джерел; наявність та обґрунтованість авторських розробок або пропозицій за досліджуваною проблемою, ступінь їх теоретичної значущості та практичної цінності.
1-3	Здобувач вищої освіти не володіє навичками упорядкування тез/виступу за такими критеріями: відповідність змісту тез/виступу заявленій темі, їх цілісність та композиційна гармонійність; ступінь розкриття предмету дослідження; оригінальність теми роботи; наявність узагальнень альтернативних теоретичних підходів в межах досліджуваної проблеми; обсяг та якість опрацьованих інформаційних джерел; наявність та обґрунтованість авторських розробок або пропозицій за досліджуваною проблемою, ступінь їх теоретичної значущості та практичної цінності.
0	тези не виконані

Шкала та критерії оцінювання презентації

Кількість балів	Критерії оцінювання
10-12	у презентації відображено глибоке розуміння та усвідомлення матеріалу, творчий підхід до поставлених задач. Під час аналізу-інтерпретації зроблені самостійні висновки, аргументація, є власне ставлення до проблеми. Малюнки, звуки, фото, анімації – у кількості, виправданій змістом презентації. Робота виконана творчо і самостійно з дотриманням принципів професійної етики та персональної відповідальності, академічної доброчесності; презентація характеризується оригінальністю з дотриманням вимог ділової комунікації.
7-9	презентація має чіткі цілі, відповідні завдання з теми; представляє собою інформацію з різноманітних джерел, структуровану у формі опорного конспекту, зрозумілу для аудиторії; зроблений акцент на важливих питаннях теми, здобувач дотримується принципів професійної етики та персональної відповідальності, академічної доброчесності, демонструє на достатньому рівні навички ділової комунікації.
3-6	презентація сфокусована на темі, але висвітлює її змісту частково; наявна певна організаційна структура; можуть бути незначні помилки чи незрозумілості, вибудовує свою діяльність на базі принципів професійної етики та персональної відповідальності, академічної доброчесності, демонструє на середньому рівні навички ділової комунікації.
1-2	презентація сфокусована на темі, але не висвітлює її змісту; організаційна структура не логічна; можуть бути значні помилки чи незрозумілості, не дотримується принципів професійної етики та персональної відповідальності, академічної доброчесності, демонструє на низькому рівні навички ділової комунікації.
0	презентація не виконана.